

Frauderisicoanalyse

Gemeente Gennepe - 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Aanleiding frauderisicoanalyse	3
2 Fraude	3
2.1 Fraude driehoek	3
3 Fraude risico inventarisatie	5
4 Bibliografie	17

Versie 1-6-2023

1 Aanleiding frauderisicoanalyse

Een gemeente heeft te maken met frauderisico's, die in sommige gevallen voorkomen kunnen worden, maar soms ook niet. Door deze risico's in kaart te brengen en te analyseren kan een weloverwogen keuze gemaakt worden om in te spelen en om te gaan met deze risico's. Is een risico acceptabel of moet dit voorkomen worden?

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het College van Burgemeester en Wethouders. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Het advies van onze Accountant Baker Tilly in 2020 is om intern een frauderisicoanalyse op te stellen en deze te formaliseren.

2 Fraude

Fraude is een vorm van bedrog, bedreigen, ontduiking oplichting wat in strijd is met de wet (fraude, 2021).

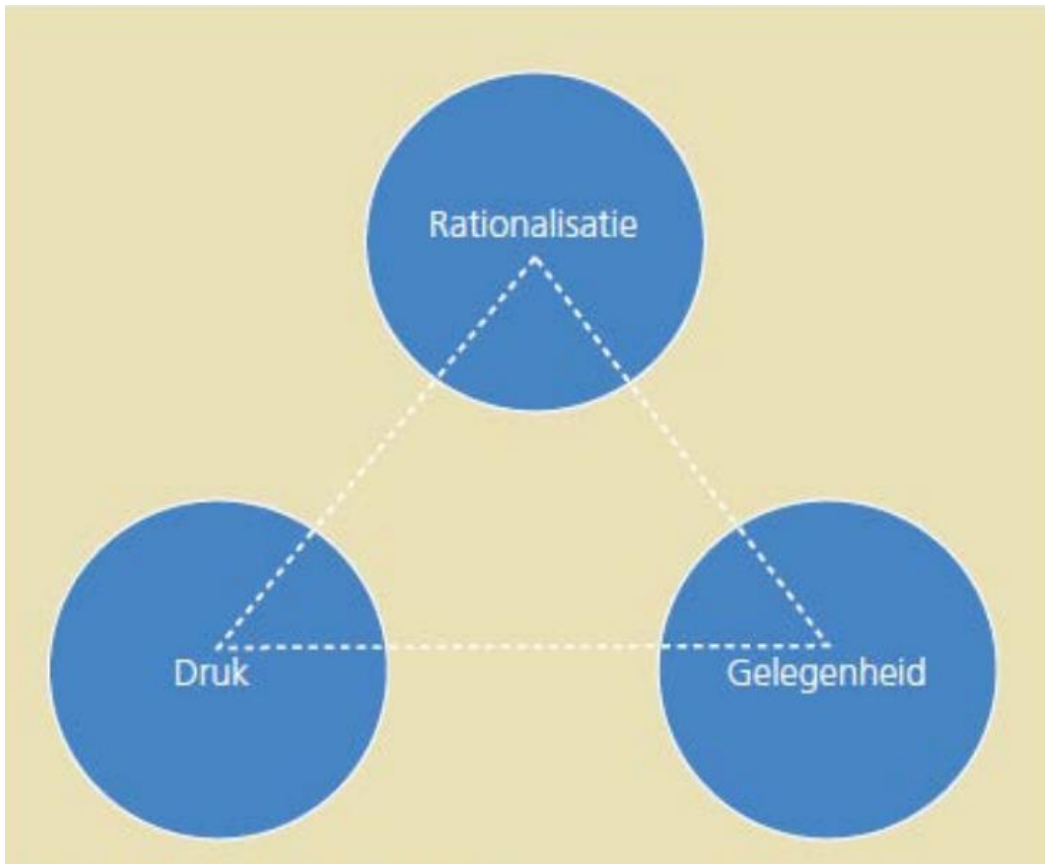
Fraude is een breed begrip. Het is een verzamelnaam en er valt van alles onder, denk aan:

- Belastingfraude
- Faillissementsfraude
- Uitkeringsfraude
- Identiteitsfraude
- Toeslagenfraude

Het is altijd een vorm van bedrog, zaken worden anders voorgesteld dan ze werkelijk zijn, er is altijd opzet in het spel en er is altijd iemand de dupe van (Wat is fraude, 2021). Fraude is opzettelijke misleiding om onrechtmatig voordeel te krijgen (Fraude, 2021).

2.1 FRAUDE DRIEHOEK

Iedere organisatie loopt het risico om slachtoffer te worden van fraude. De kans om met fraude te worden geconfronteerd is weergegeven in onderstaande fraudedriehoek.

Bron: (de Groot, van Vliet, Vriend, & van Vugt, 2007)

1. Druk: Vanuit de organisatie wordt druk opgelegd die tot fraude kan leiden, dit is de prikkel. Dit kan gaan om geld, maar ook andere zaken uit de privé situatie zoals een verslaving, schulden of echtscheiding. Er zijn factoren die druk verhogend werken waardoor er een verhoogd frauderisico is
2. Gelegenheid: De gelegenheid wil zeggen dat er een mogelijkheid is in de organisatie om te frauderen. Bij het voorkomen van frauderisico dient met name op het punt gelegenheid geconcentreerd te worden.
3. Rationalisatie: Dit heeft betrekking op gedrag. In hoeverre mensen de neiging hebben om fraude te plegen. Goed voorbeeldbedrag van leiding, bestuur is essentieel.

(de Groot, van Vliet, Vriend, & van Vugt, 2007)

3 Fraude risico inventarisatie

Status

V = in control

I = heeft sturing

X = niet in control

* = Geen beheersmaatregel, risico wordt geaccepteerd

Y = Is in behandeling

Algemeen			
De algemene maatregelen zijn goed ingericht.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Integer	Niet integer handelen	Verklaring omtrent goed gedrag en eed afleggen.	V
Ontvreemden	Ontvreemden van inventaris, auto's, fietsen.	*waardevolle inventarisatie wordt bij uitlenen genoteerd zoals beamer, vlaggen etc. *Gros van de inventarisatie staat in kasten achter slot. *Schrijfmateriaal en benodigdheden kunnen zo gepakt worden, risico wordt geaccepteerd. *Mobilitymix is het auto en fiets registratie en leen systeem	V
Beveiliging en afscherming	Onjuist beveiligen dossiers in Djuma en op netwerkschijven waardoor iedereen betreffende documenten die vertrouwelijk zijn kan inzien.	*Aan de hand van functie bevoegdheden en toegang. *Document kan op vertrouwelijk gezet worden in Djuma. Netwerkschijven: *Iedereen heeft leesrechten op alle afdelingsmappen en submappen *Binnen een afdeling heeft iedereen lees- en schrijfrechten op eigen afdelingsmap en submappen *Uitzonderingen in mappen met persoonlijke gegevens zoals Personeel, Sociaal Domein en Burgerzaken.	V
Belangenverstrengeling	Medewerkers of bestuurders hebben een dubbele rol doordat men bijvoorbeeld in het bestuur zit van een stichting/instelling of	*Wanneer sprake is van een dubbele rol mag betreffende medewerker/bestuurder geen rol hebben bij toekennen van subsidie of ander zaken.	V

	anders en ook bij de advisering/betaling betrokken is aan betreffende stichting/instelling.	*Bij in dienst treden wordt hierom gevraagd. *medewerker moet het melden als deze ergens een rol heeft in een bestuur of bij een instelling, verantwoordelijkheid ligt bij de medewerker/bestuurder.	
Belangenverstrengeling	Medewerker wordt gevraagd om zaken te doen die voor andere collega zijn voor privédoeleinden.	*4-ogen principe in meeste processen. *IC	V

Inkoop en aanbesteding			
Het inkoop en aanbestedingsproces vergt aandacht. Met name het startdocument document vullen is een aandachtspunt omdat dit niet altijd wordt gedaan. Ook de vastlegging van prijsafspraken, onderbouwingen en de prestatielevering dient beter te worden gedaan. Hiervoor wordt een proces ingericht waarbij de prestatielevering boven een drempelbedrag verplicht vastgelegd dient te worden bij het accorderen van de factuur.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Aanbesteding	Bevoordelen 'bevriende' aanbestedingspartijen, door bijvoorbeeld doorspelen van vertrouwelijke informatie.	*Zijn meerdere collega's betrokken bij grote aanbesteding om risico te verkleinen. *Proces aanbestedingen. *Gebruik Tendersnet verplicht bij nationale en Europese aanbestedingen.	V
Procedure	Niet de juiste Aanbestedingsprocedure selecteren.	*Startdocument vullen *Proces is beschikbaar *Ondersteuning inkoopadviseur (verplicht vanaf €750.000 werken en €215.000 diensten)	!
Aanbesteding	Laten knippen van facturen door crediteuren om daarmee onder de aanbestedingsregels uit te komen.	*Startdocument vullen *Signalerende rol inkopers *Beleid: in beleid is vastgelegd dat opdrachten niet mogen worden opgeknipt.	V
Selectie	Risico dat de selectie van aannemers of leveranciers niet onafhankelijk plaatsvindt.	*Beleid met werkwijze *Wijze van aanbesteding staat in beleid. *Aandacht voor Europese aanbestedingsrichtlijn in beleid. *Verplicht voorgeschreven schriftelijke toelichting/motivering *Anonieme inschrijving bij grotere aanbestedingen. *IC op naleving aanbestedingsregels	V

Selectie	Dat gunning van de opdrachten niet onafhankelijk plaatsvindt	*Verplicht voorgeschreven schriftelijke toelichting/motivering *Anonieme inschrijving bij grotere aanbestedingen. *Altijd twee personen betrokken bij gesprekken met aannemers, er wordt niet onderhandeld. *IC op naleving aanbestedingsregels *Openbare aanbestedingen en een gedeelte van de meervoudig onderhandse aanbestedingen worden digitaal via Tendersnet geregistreerd.	✓
Levering	Goederen/diensten kunnen worden afgeleverd bij medewerker en/of familie of bekenden, terwijl de factuur wordt betaald door de gemeente.	*Controle op levering door budgethouders *Factuur moet goedgekeurd worden door budgethouder en leidinggevende. *Proces prestatielevering	!
Prestatielevering	Risico dat achteraf niet aangetoond kan worden dat de prestatie geleverd is.	*Proces prestatielevering *Controle op prestatie door budgethouder	!
Prijsafspraken	Risico dat factuur afwijkt van de prijsafspraken/contract	*Proces prestatielevering *Contractmanagement *Inkoop proces *Controle op prijs door budgethouder	!
Factuurfraude	Risico dat facturen worden betaald waarvoor geen overeenstemming is tussen factuur en geleverde prestatie is. Risico dat valse facturen worden ingediend.	*Functiescheiding tussen factuur goedkeuring, goedkeuring moet door budgethouder en leidinggevende. *Budgethouder controleert factuur en prestatie. *Bij nieuwe crediteuren raadpleegt de medewerker basisregistratie handelsregister (KVK)	!

Lonen en salarissen			
Voor lonen en salarissen is de basis goed geregeld, er zit wat aandacht op het inrichten van processen, zodat dit duidelijk is. Voor het declareren van reiskosten is een keuze gemaakt om het risico wat hier in gelopen wordt te accepteren. Voor het inzicht in de mobilitymix zijn wij afhankelijk van de aanbiedende organisatie.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Mutaties	Muteren van gegevens, banknummers en hoogte salaris.	*Enkel medewerkers die toegang hebben tot Beaufort kunnen rekeningnr. of salaris aanpassen. *Medewerker muteert bankrekeningnr. zelf via Youforce. *Als salaris of bankrekeningnummer is aangepast via Beaufort staat dit op de	✓

		mutatielijst met wie dit heeft gemuteerd.	
Declaraties	Declaraties indienen die onterecht zijn.	*Declaraties moeten door leidinggevende goedgekeurd en ondertekend worden. *IC	V
Declaraties	Onterecht declareren reiskosten bij thuiswerken	-	*
Toegang	Toegang bij andere gemeente	*Enkel betreffende collega (s) die voor meerdere gemeente werkt, is hiervoor bevoegd en kan inloggen en de verschillende gemeentes afzonderlijk raadplegen.	V
Toegang	Door regionale samenwerking is het personeels- en samenwerkingssysteem toegankelijk voor medewerkers van gemeente Venray en Horst aan de Maas.	*Via autorisatie is het aantal medewerkers dat inzage heeft verkleind. *Betreffende collega (s) die voor meerdere gemeente werkt, is hiervoor bevoegd en kan inloggen en de verschillende gemeentes afzonderlijk raadplegen. *Inlog in het systeem is enkel voor bevoegde. *Gennep heeft een eigen database in Beaufort, medewerkers die enkel voor Gennep werken, zien alleen Gennep.	V
Vervoer	Medewerkers maken gebruik mobilitypas voor privé gebruik	-	*
Onjuiste registratie	In personeels- en salarisadministratie zijn personen opgenomen die niet in dienst zijn.	*Functiescheiding invoer en controle *periodieke controle (informatievoorziening aan management) over personele bezetting.	V

Belastingen en heffingen			
Belastingen en heffingen zijn in control, er zijn verschillende maatregelen getroffen, die hieraan bij te dragen.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Belastingen en WOZ	Medewerkers die henzelf of bekenden/ familie bevoordelen. Door bijv. lagere WOZ-waarde in te voeren.	*WOZ wordt uitbesteed aan BSGW.	V
Rekeningnummer	Bij automatische incasso's banknummer begunstigde (onze organisatie) veranderen in je eigen bankrekeningnummer	*Enkel bevoegde medewerker financiën kan rekeningnummers invoeren en veranderen. *Naam en bankrekeningnummer herkenning.	V

Onjuiste tarieven	Belastingtarieven of legestarieven worden te laag of onjuist ingegeven. Lagere bouwwaarde ingegeven.	*Jaarlijkse aanpassing tarieven worden ingevoerd en gecontroleerd door een andere college. *2 medewerkers voeren in applicatie (Squit) bouwsommen in bij vergunning. *Berekening bouwsom moet vast gelegd worden in Squit.	V
Aanpassing tarieven	Leges worden kwijtgescholden of verlaagd zonder geldige reden	*Leges worden jaarlijks ingevoerd in het systeem. Hierop vind een 4-ogenprincipe plaats doordat iemand anders dit nog een keer na loopt. *IC of juist tarief in rekening is gebracht en of dit ook op de factuur staat.	V
Niet factureren	Leges worden niet (of niet volledig) in rekening gebracht.	*WOZ is uitbesteed. *Steekproef IC op dossiers. *Controle aansluiting met K2F. *Tarieven vastgesteld.	V

Grondbeleid			
Het grondbeleid is in control. Prijsbepaling wordt jaarlijks vastgesteld, er zijn procedures voor ingericht.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Projecten	Invloed van buiten de gemeenten door bijvoorbeeld (ex-) bestuurders/medewerkers die zorgen dat projecten door gemeente worden opgepakt.	*Via bestuurlijke besluitvorming wordt openheid van zaken gegeven en invloed voorkomen.	V
Niet onafhankelijk	Bij planontwikkeling wordt gekozen voor een niet optimale en niet-onafhankelijke invulling.	*Wordt door de Raad goedgekeurd en vastgesteld. *Bestemmingsplan procedure. *Financiële analyse en in kaart brengen risico's.	V
Niet integer	Medewerkers werken mee aan bereiken van hogere of juist lagere prijsbepaling van vastgoed of grond of ongelijkheid bij gunning van vastgoed of gronden.	*Prijsbepaling wordt gedaan door college en grondkamer. *Via IC wordt e.e.a. gecontroleerd *Bij vastgoed wordt taxatie opgesteld. *Via college worden aan en verkoop besluiten genomen.	V
Zichtbaarheid verliezen	Risico dat verwachten verliezen op grondexploitaties niet tijdig zichtbaar worden gemaakt.	*In de jaarrekening en begroting update stand van zaken verwachting en beooging.	V

Omgevingsvergunning			
Omtrent omgevingsvergunningen zijn de laatste jaren stappen gezet om het frauderisico te verkleinen.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Functiescheiding	Geen functiescheiding bij behandeling van een eigen (bouw) aanvraag door een medewerker. Het veld van bouwkosten is te beïnvloeden.	*Functiescheiding tussen vergunning en handhaving (blijft risico). *Via administratie worden werkzaamheden verdeeld, er wordt gekeken dat medewerkers die in gemeente Gennep wonen niet hun eigen vergunning afhandelen. *via logging is te zien wie bij proces betrokken is. *2 medewerkers voeren in applicatie (Squit) bouwsommen in bij vergunning.	V
tarieven	Dat te lage legestarieven in rekening worden gebracht	*Tarieven worden door de gemeenteraad vastgesteld en jaarlijks gepubliceerd. *Jaarlijkse aanpassing tarieven worden ingevoerd en gecontroleerd door een andere college. *Berekening bouwsom moet vast gelegd worden in Squit. *IC *Maandelijks controle op facturen door administratief ondersteuner.	V
Vergunnen	Onterecht verstrekken vergunning of afgeven onjuiste vergunning.	*Collegiale toets *Voor vergunning verstrekking is akkoord coördinator nodig *IC	V

Toezicht			
In control			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Toezicht	Bij toezicht (milieu, bouw, veiligheid, drankwet) wordt een oogje dichtgeknepen.	*Roulatie van toezichthouders. *BOA's	V

Secretarieleges			
Door processen en gebruik te maken van biometrische controle wordt het risico verkleind.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Identiteitsfraude	Medewerkers balie burgerzaken en receptie moeten alert zijn op juiste identiteit bepaling bij	*Controle echtheid document *Vergelijking Biometrische controle persoon met document. *Identificerende vragen.	V

	aanvraag en uitreiking van documenten. Risico wanneer dit niet het geval is, is een frauderisico en/of datalek.		
Verstrekken documenten	Medewerkers verstrekken documenten die niet rechtmatig zijn, verstrekken deze zonder kosten in rekening te brengen en/of nemen deze mee.	*Verklaring omtrent goed gedrag wordt verlengd. *Aanvraag en uitreiking gebeuren beide met 4-ogen principe. *Aansluiten met opgave verstrekte documenten derden (RDW, min. BIZA).	V
Woonplaats	Verblijfadres komt niet overeen met BRP. Hierdoor kan dit leiden tot aanvraag en onrechtmatig verstrekken van uitkeringen.	*Controle op verblijfadres *Bij een signaal wordt onderzoek verricht.	V
Kas	Medewerkers stelen contant geld uit de kassa.	*4-ogen principe kasopname, frequentie. *kassasysteem *kastellen *kascontrole IC	V
Waardedocumenten	Medewerkers stelen waardevolle documenten	*Tellen documenten *Kascontrole IC *Documenten liggen opgeslagen in kluis. *Voorraad wordt maandelijks geïnventariseerd.	V
Leges burgerzaken	Risico dat leges niet of te laag in rekening worden gebracht	*Tarieven worden jaarlijks vastgesteld en gepubliceerd *Tarieven worden opgeslagen in kassa. *Tarieven invoer wordt middels 4-ogen principe gecontroleerd.	V

Financiën en control			
De bevoegdheden in de systemen liggen bij financiën, hier zit het grootste risico wanneer het fraude betreft, maar dit is wenselijk. Opdracht tot facturen (het maken van nota's) worden aan financiën doorgezet, dit wordt niet inhoudelijk gecontroleerd en hier zit niet in alle processen een 4-ogen principe op vanuit de betreffende afdeling wat een risico in niet juiste kosten/tarieven vergroot.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Gelden onttrekken	Op onrechtmatige wijze worden gelden aan de bankrekening onttrokken.	*Administratie zet betaling klaar, 2 ^e handtekening en controle door andere collega.	V
Spooknota's	Spooknota's Valse facturen worden ingediend.	*Functiescheiding tussen factuur goedkeuring, goedkeuring moet door budgethouden en	V

		leidinggevende en vervolgens eindcontrole door factuur betaling.	
Jaarrekening	Onjuiste weergave van de cijfers in de jaarrekening als gevolg van politieke druk om daarmee politiek beter voor te doen dan werkelijk.	*Kritische houding financieel adviseurs. *Wekelijkse afstemming controlleroverleg. *Externe controle accountant	V
Bestedingen	Ten onrechte schuiven met bestedingen tussen boekjaren.	*Externe controle accountant *Controle juistheid transitorische passiva-posten.	V
Budget	Boeken van kosten die geen onderdeel uitmaken van budget.	*Functiescheiding tussen factuur goedkeuring, goedkeuring moet door budgethouden en leidinggevende en vervolgens eindcontrole door factuur betaling. *Periodieke controle financieel consultant.	V
Budget	Dat betalingen/boekingen het vastgestelde budget overschrijden.	*Bij overschrijding moet verklaring gegevens worden. *Periodiek is er een weegmoment en indien nodig wordt bijgesteld.	V
Vorderingen	Afboeken van vorderingen	*Herinnering, aanmaning, deurwaarder route. *Enkel financieel medewerker kan afboeken *Toestemming vragen bij afboeken.	V
Factuurfraude	Risico dat facturen worden betaald waarvoor geen overeenstemming is tussen factuur en geleverde prestatie is. Risico dat valse facturen worden ingediend	*Functiescheiding tussen factuur goedkeuring, goedkeuring moet door budgethouden en leidinggevende en vervolgens factuur betaling. *Bij nieuwe crediteuren raadpleegt de medewerker basisregistratie handelsregister (KVK).	V
Factuurfraude	Malafide bedrijven gebruiken het gemeentelogo om daarmee bedrijven over te halen facturen te betalen. C.q. bedrijven geven aan dat ze bijvoorbeeld onze gegevens kunnen opnemen in een digitale telefoongids, waarvoor een bedrag wordt gevraagd, terwijl dit onjuist is.	*Wanneer dit wordt geconstateerd deze bedrijven waarschuwen en burgers informeren hierover.	V
Nota's	Risico dat niet juiste kosten/tarieven op de nota gefactureerd worden.	*Steekproeven leges *Controle tarieveninvoer	V

Treasury	Risico van ongewenste speculatie, innemen van gevaarlijke risicoposities.	*Treasury statuut *Aangescherpte wetgeving *Schatkistbankieren	V
Geld leningen	Risico dat het aantrekken van leningen niet onafhankelijk plaatsvindt.	*Treasury statuut. *Deugdelijke vastlegging en dossiervorming. *autorisaties en bevoegdheden in Treasury statuut.	V
Facturen	Onjuist betalen facturen: - Dubbele/onverschuldigde betalingen. - Open creditnota's bij leveranciers -Verkeerde BTW labelling/mengpercentage	*Spendlab analyse een keer in de vijf jaar met terugwerkende kracht.	V

Sociaal domein			
Voor het sociaal Domein worden achteraf belrondes en/of tevredenheidsonderzoek gedaan om fraude en de geleverde prestatie te controleren. Door middel van functiescheiding wordt de toetsing door iemand anders gedaan dan het makken van de rapportage/beschikking.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Toekennen voorziening	Toekenning PGB of andere voorzieningen, aan familie of bekenden	*Functiescheiding. *Controleren doorverwijzing *Controle door medewerker en IC	V
Uitkeringsfraude	Aanvragen PGB door tussenpersonen, die dit voor eigen gewin gebruiken.	*Functiescheiding. *Belronde prestatielevering *Controle door medewerker en IC *Nagaan wie aanvraag indient. *Gegevensgerichte werkzaamheden prestatielevering.	V
Prestatielevering	Gefactureerde prestaties zijn niet geleverd.	*Controle afdeling *Productieverantwoording *Boven €50.000,- accountantsverklaring	V
Prestatielevering	Geleverde prestaties voldoen niet aan de gestelde kwaliteitseisen.	*Belronde prestatielevering	V
Zorgfraude	Zorgfraude	*Deelwaarneming (controle) op juistheid beschikking/indicering. *productieverantwoording	V
Voorziening	Ten onrechte wordt een voorziening verstrekt.	*Functiescheiding *Beoordelen prestatielevering *Proces heronderzoek Participatie	!
PGB	Verklaring met beperking bij verantwoording vanuit SVB. Waardoor geen 100% zekerheid is over de	*Onderzoek nauwkeurigheid en rechtmatigheid kosten.	V

	nauwkeurigheid en rechtmatigheid.		
--	-----------------------------------	--	--

Subsidies			
Per 2022 is een nieuw subsidieproces ingericht wat voor een betere beheersing zorgt. De subsidie aanvraag komt rechtstreeks in zaaksysteem Djuma terecht en wordt hier beheert, hiermee komen de handmatige en foutgevoelige Excel lijsten te vervallen.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Belangenverstrengeling	Medewerker die belangen heeft in het vrijwilligerswerk en/of stichting waaraan subsidie (te hoge) wordt verstrekt.	*Stimulering maatschappelijke participatie en subsidie werkzoekenden en minima in overleg met beleidsmedewerker door beleidsondersteuner. *Subsidies boven €25.000,- accountantsverklaring.	✓
Voorwaarden	Subsidievoorwaarden worden niet nageleefd en/of subsidies onrechtmatig aanvragen of declareren.	*Proces *Verantwoording vanaf €2.500,- *IC	✓
Verantwoording	Subsidiegelden worden niet verantwoord en/of ontvangen door de organisatie.	*Inrichting proces Djuma *Controle lijstwerk toekenning/niet toekenning. *IC	✓

Leerlingenvervoer			
Hier worden geen vastgelegde controles op uitgevoerd, enkel wanneer deze door de accountant gecontroleerd achteraf worden. Beleidsmedewerker geeft aan dat wel eens ingelogd wordt om dit na te kijken, maar hier is geen registratie van. Nadeel van het huidige systeem en aan het einde van het jaar controleren is dat dit enkel per schooljaar inzichtelijk is, wat achteraf controle aan het einde van het jaar lastig maakt over het eerste halfjaar. Het proces prestatielevering wat medio 2022 wordt geïmplementeerd, moet dit risico verkleinen, omdat controle dan direct bij betaling factuur plaats vindt.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Facturatie	Dat er kosten voor kinderen gefactureerd worden die feitelijk niet vervoerd worden, b.v. bij langdurige ziekten, verhuizing of wijziging van week-naar weekendvervoer.	*Via inloggen op site taxivervoerder en leerlingen controleren (bijv. of leerlingen die langdurig ziek zijn ook niet op de factuur staan). *Proces prestatieverklaring.	!

Gemeentelijke accommodaties			
De exploitatie is uitbesteed.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status

Beoordelen	Beoordelen van clubs/gebruikers door minder uren in rekening te brengen.	*Exploitatie is uitbesteed	V
Verantwoording	Huur -opbrengsten gebouwen worden niet/te laag verantwoord.	*Contract met prijs en afspraken *Jaarlijkse cijferbeoordeling en analyse verhuuropbrengsten. *Opbrengst begroot.	V

IT			
Informatiebeveiliging wordt steeds belangrijker. Dit komt door ontwikkelingen rond het koppelen van systemen, de samenwerking met externe partners en nieuwe wet- en regelgeving. De dreiging rond cybersecurity wordt steeds groter, wij worden steeds afhankelijker van de digitale wereld, welke continu veranderd. Het is een uitdaging om de kans op schade en het risico hierop zoveel mogelijk te beheersen.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Toegang	Risico dat onbevoegde toegang krijgen tot applicaties, netwerk en/of persoonsgegevens en wijzigingen aanbrengen, c.q. toegang hebben tot (vertrouwelijke) informatie en daar misbruik van maken.	*Procedure autorisatie en toegang. *Wachtwoorden zijn noodzakelijk voor toegang tot applicaties en netwerk. *via functiescheiding zijn bevoegdheden ingesteld. *Functie autorisatiematrix *Controle van de matrix *Topdesk	V
Functiescheiding	Functiescheiding wordt doorbroken	*Functie autorisatiematrix *Controle van de matrix *Loggen wijzigingen in rechten en rollen. *Topdesk	V
Insluiping/Diefstal	Insluiping of diefstal door derden	*Toegangsbadge	V
Beveiliging	Digitale toegang en IT omgeving	*Firewall en virusscanner *Backups maken *Voor extern inloggen wordt gebruik gemaakt van two-factor authenticatie *Kwetsbaarheids / vulnerability scanning *SIEM/SOC oplossing	V
Continuïteitsmaatregelen	Risico op dataverlies en downtime Recovery Time objective	*Periodiek Recovery test *Uitwijklocatie inrichten *Periodiek uitwijk test uitvoeren *jaarlijkse uitwijk test op de uitwijklocatie op de werf. Deze locatie is ingericht en hier kunnen we uitwijken met ongeveer 4 balie werkplekken	V

		en een aantal Citrix servers voor werken op afstand.	
Geweld	Gebruik van fysiek geweld of bedreigen van personeel door derden.	*Piket *Noodnummer	V
Calamiteit	Onwel worden / brand	*BHV *Jaarlijkse ontruiming	V
Informatiebeveiliging	Privacy schending door datalek, reputatieschade door uitlekken of fysieke schade door storingen	*BIO	V
Informatieveiligheid	Wijzigingsbeheer, uitgifte en controle gebruikersnamen, controle actieve gebruikers, wachtwoordenbeleid, rechten in systemen	*handboek informatieveiligheidsbeleid *Controleplan informatieveiligheid *Functie autorisatiematrix	V
Cybercrime	Uitval van systemen door: -malware -ransomware -phishing -hacking	*Voorlichting herkenning malware, phishing, hack. *Beveiligd bestanden sturen via cryptshare. *Beveiligingssoftware *Anti-virusbescherming	V

Besluitvorming			
Omtrent de besluitvorming is wet- en regelgeving en ligt e.e.a. vast in verordeningen om het risico te beheersen.			
Onderwerp	Frauderisico	Beheersmaatregel	Status
Afstemmen	Medewerkers maken B&W voorstellen zonder integrale afstemming. Hierdoor kunnen budgetten van een budgethouden worden belast zonder dat deze daar weet van heeft. Dit onder het motto dat een en ander snel door moet gaan.	*Alle besluiten gaan via teamhoofd/clustermanager naar MT en dan naar B&W.	V
Besluitvorming	Dat besluitvorming niet onafhankelijk plaatsvindt.	*Afwegingen en motiveringen voor besluiten helder in collegeadviezen vastleggen *Er is inzicht in nevenfuncties en nevenwerkzaamheden van het bestuur.	V
Druk	Adviezen worden onder druk van bestuurder gemaakt.	*Vertrouwenspersoon	V

4 Bibliografie

de Groot, A., van Vliet, J., Vriend, P., & van Vugt, R. (2007, juni). *Handboek gemeente governance fraude*. Opgehaald van VNG:
https://vng.nl/files/vng/vng/Documenten/Extranet/Marz/CVA/Integriteit/2007handboek_gemeente_governance_fraude.pdf

fraude. (2021, augustus 13). Opgehaald van juridischwoordenboek:
<https://www.juridischwoordenboek.nl/?zoek=fraude>

Fraude. (2021, augustus 13). Opgehaald van Openbaar ministerie:
<https://www.om.nl/onderwerpen/fraude>

Wat is fraude. (2021, augustus 13). Opgehaald van Fiod: <https://www.fiod.nl/wat-is-fraude/>

